

Vlaams
Parlement

stuk **58** (2010-2011) – Nr. 1
ingediend op 19 april 2011 (2010-2011)

Gedachtewisseling

over de hervorming van het hoger onderwijs
in Vlaanderen

Eerste voortgangsrapportage

Verslag

namens de Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen
uitgebracht door mevrouw Fientje Moerman

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Boudewijn Bouckaert.

Vaste leden:

de heer Jos De Meyer, de dames Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Sabine Poleyn;
de heer Wim Van Dijck, mevrouw Gerda Van Steenberge, de heer Wim Wienen;
de dames Irina De Knop, Marleen Vanderpoorten;
de dames Kathleen Deckx, Fatma Pehlivan;
de dames Vera Celis, Goedele Vermeiren;
de heer Boudewijn Bouckaert;
mevrouw Elisabeth Meuleman.

Plaatsvervangers:

de heren Paul Delva, Jan Durnez, de dames Cindy Franssen, Katrien Schryvers;
de heren Frank Creyelman, Chris Janssens, mevrouw Katleen Martens;
de dames Ann Brusseel, Fientje Moerman;
de heren Chokri Mahassine, Ludo Sannen;
de heren Willy Segers, Kris Van Dijck;
de heer Jurgen Verstrepen;
mevrouw Mieke Vogels.

Stukken in het dossier:

- 591** (2009-2010) – Nr. 1: Maatschappelijke beleidsnota + Bijlagen
– Nr. 2 t.e.m. 4: Moties van aanbeveling
– Nr. 5: Amendement
– Nr. 6: Tekst aangenomen door de plenaire vergadering van de
motie van aanbeveling

INHOUD

1. Toelichting door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel.....	4
1.1. Beslissing van de Vlaamse Regering van 16 juli 2010.....	4
1.2. Budgettair kader.....	4
1.3. Voorbereiding Integratiedecreet – planning en gehanteerde werkwijze ...	5
1.4. Stand van zaken	6
1.5. Actieplan Mobiliteit	7
2. Vragen en opmerkingen van de leden	7
3. Antwoorden van de minister	10
Bijlage: Verdere planning hervorming hoger onderwijs.....	13

De Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen besprak op 3 februari 2011 een eerste maal de stand van zaken van het hervormingsproces voor het hoger onderwijs. In de motie van aanbeveling van 8 juli 2010, vraagt het Vlaams Parlement aan de Vlaamse Regering om de implementatie van de vernieuwing in het hoger onderwijs voor te bereiden en daarover minimaal halfjaarlijks te rapporteren (*Parl. St. VI. Parl. 2009-10, nr. 591/6*).

1. Toelichting door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

1.1. Beslissing van de Vlaamse Regering van 16 juli 2010

Minister *Pascal Smet* somt op welke beslissingen over de hervorming van het hoger onderwijs door de Vlaamse Regering op 16 juli 2010 werden genomen. Zij heeft om te beginnen kennis genomen van de stappen die gezet zijn in het maatschappelijk debat. Verder verbond zij zich ertoe om de aanbevelingen van 8 juli 2010 uit te voeren volgens de contouren van de nota ‘Conclusies van het maatschappelijk debat over de mogelijke integratie van de academiserende opleidingen van de hogescholen in de universiteiten’.

Zij verleende ook haar principiële akkoord aan het in de voornoemde nota uitgetekende budgettaire kader voor de periode 2012-2025, waarbij voor alle in de voornoemde nota aangegeven elementen een bedrag wordt uitgetrokken van in totaal 225,9 miljoen euro, waarvan 121,1 miljoen euro uit het beleidsdomein Onderwijs en Vorming en 104,9 miljoen euro uit het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie.

Voorts gelastte de regering de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, met de uitvoering van die principiële beslissingen. Daartoe moet hij tegen eind mei 2011 voorontwerpen van decreet en van bijzonder decreet aan de Vlaamse Regering voorleggen over de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten; over de creatie van de ‘Schools of Arts’; over de herdefiniëring van de rol van de associaties en aanpassingen aan hun takenpakket; over de noodzakelijke aanpassingen aan het personeelsstatuut van de hogeronderwijsinstellingen; over het garanderen van het behoud van de verschillen en de complementariteit in de profielen en de finaliteit van de onderscheiden opleidingen; over de basis voor de verdere optimalisatie- en rationalisatieoefening; over de voorwaardelijke versoepeling van de taalregeling; over de aanpassing van de regelgeving met betrekking tot de uitbreiding van de studieomvang; over de noodzakelijke aanpassingen aan het financieringsmechanisme; en over de aanpassing van de bestuursstructuur van de publiekrechtelijke instellingen zoals de Universiteit Gent en de Vlaamse Autonome Hogescholen.

De minister moest ook tegen eind 2010 een actieplan ter bevordering van de mobiliteit van studenten en docenten aan de Vlaamse Regering voorleggen en daarbij aandacht besteden aan het bevorderen van de mobiliteit van groepen die vooralsnog ondervertegenwoordigd zijn. Daarnaast moest hij een werkgroep oprichten om de personeelsproblematiek en de consequenties voor het personeel van de integratie uit te spitten en concrete voorstellen te formuleren. Het eindrapport van deze werkgroep had tegen 31 december 2010 beschikbaar moeten zijn.

De Vlaamse Regering besliste verder dat de minister het overleg met betrekking tot de uitvoering van de optimalisatie en de rationalisatie van het hogeronderwijsaanbod en -landschap zou opstarten en maatregelen zou voorstellen om het Financieringsdecreet in dat opzicht aan te passen. Tot slot gelastte de regering hem in haar beslissing om halfjaarlijks over de uitvoering te rapporteren aan het Vlaams Parlement, en dat voor het eerst tegen eind januari 2011.

1.2. Budgettaire kader

Vervolgens komt de minister terug op het eerder genoemde budgettaire kader. Door de tijd die nodig is voor een decretale grondslag, is de eerste opstap slechts mogelijk vanaf

2012 dan wel vanaf het academiejaar 2012-2013, dit laatste voor de kredieten voor de aanstelling van personeelsleden. De bijkomende financiering wordt gespreid over een periode van tien academiejaren, namelijk van 2012-2013 tot en met 2022-2023. In die termijn zal 209 miljoen euro gerealiseerd worden, buiten deze periode nog eens 16,9 miljoen euro. De kruissnelheid wordt bereikt in 2023.

In de huidige legislatuur zal de bijkomende investering al 42 miljoen euro bedragen, waarvan 29,1 miljoen euro op het budget Onderwijs en 12,9 miljoen op het budget Wetenschapsbeleid. Deze bedragen komen bovenop degenen die het reguliere financieringsmechanisme bijkomend genereert doordat het kliksysteem buiten de algemene besparing van 1,27% valt. Voor de onderwijsmiddelen wordt het effect daarvan in deze legislatuur geraamd op een bijkomend bedrag tussen 50,5 miljoen euro en 63 miljoen euro.

De bijkomende financiering van 225,9 miljoen euro zal aangewend worden voor de versterking van de volgende financieringskanalen: de financiering van de professionele bachelors (42,4 miljoen euro); de financiering van de huidige academische hogeschoolopleidingen (73,6 miljoen euro); de financiering van de huidige academische opleidingen aan de universiteiten, met inbegrip van de versterking van de kanalen voor onderzoeksfinanciering (83,8 miljoen euro); een specifieke, bijkomende financiering voor de hogeronderwijsinstellingen met zetel en vestigingsplaats(en) in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (6,5 miljoen euro); een bijkomende financiering voor het stopzetten van de ‘bijzondere salarisschaal’ voor lesgevers in het hoger kunstonderwijs (3,7 miljoen euro); een aangepaste financiële ondersteuning voor het behalen van het streefcijfer van 20% studenten met een buitenlandse studie-ervaring (4,2 miljoen euro); een bijkomende financiering voor het wegwerken van de specifieke problematiek van de puntengewichten (11,7 miljoen euro).

De minister wijst erop dat over de manier waarop die middelen over de instellingen verdeeld worden en over haar inpassing in de Financieringswet onderhandelingen aan de gang zijn. Er is daarom nog enige verschuiving mogelijk tussen de bedragen.

1.3. Voorbereiding Integratiedecreet – planning en gehanteerde werkwijze

Vervolgens rapporteert minister Smet over de voorbereiding van het Integratiedecreet, die strak georganiseerd is vanwege de strikte en uitdagende timing. De impact van de voorgestelde hervormingen maakt het belangrijk dat het hoger onderwijs zelf van bij de start betrokken is. Daartoe werd een stuurgroep samengesteld uit leidende ambtenaren van het Departement Onderwijs en Vorming en van het Agentschap Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen (AHOVOS), en het kabinet van de minister.

Werkgroepen binnen het departement en het agentschap schrijven werkteksten met mogelijke uitgangspunten, discussiepunten, alternatieven, knelpunten, decreetteksten enzovoort. Er wordt gewerkt rond vier grote blokken. Het eerste is de organisatie van het onderwijs. Dit behelst onder meer de overdracht van de onderwijsbevoegdheid van academiserende hogeschoolopleidingen naar de universiteiten, de creatie van de ‘Schools of Arts’, de taalregeling, de studieomvang en de samenwerking met het hbo (hoger beroeps-onderwijs). Het institutionele landschap (mogelijke fusies, de problematiek van de provinciale hogescholen, de aanpassing van de bestuursstructuur van de Universiteit Gent en van de Vlaamse Autonome Hogescholen) vormt een ander blok. Verder zijn er nog werkgroepen over personeel en over financiering.

Met de analyse van het onderdeel investeringen en het uitwerken van oplossingen hiervoor zal pas gestart worden in de tweede helft van 2011. Doordat de hogescholen en de universiteiten verschillende systemen hanteren, is dit immers een complexe materie, die de nodige voorbereiding vereist.

Vervolgens worden de werkteksten voorgelegd aan en besproken binnen drie uit experts samengestelde resonantiegroepen: over organisatie, personeel en financiering. Voor het aspect institutionele landschap is geen resonantiegroep samengesteld, omdat de leden van de stuurgroep daarover bilaterale gesprekken voeren met de afgevaardigden van de betrokken instellingen. De reflecties van de resonantiegroepen worden meegenomen bij het verder uitwerken van de teksten.

Op regelmatige tijdstippen voert de stuurgroep daarenboven gesprekken met de voorzitters van de associaties, met de VLIR/VLHORA (Vlaamse Interuniversitaire Raad/Vlaamse Hogescholenraad), de VVS (Vlaamse Vereniging van Studenten) en de syndicale organisaties, terwijl er ook politiek overleg is binnen de IKW's (interkabinettenwerkgroepen) ter voorbereiding van de resonantiegroepen.

Aan de VLUHR (Vlaamse Universiteiten en Hogescholenraad) werd de opdracht gegeven om prioritair de domeinspecifieke leerresultaten op te stellen voor de academiserende hogeschoolopleidingen en de complementaire universitaire opleidingen.

1.4. *Stand van zaken*

Van de resonantiegroepen heeft die over organisatie al twee keer vergaderd (21 december 2010 en 24 januari 2011). De volgende – en wellicht laatste – vergadering is gepland op 22 februari. De onderwerpen die in deze vergaderingen aan bod kwamen zijn de volgende: de overdracht van de academiserende hogeschoolopleidingen in de universiteiten en de manier waarop zij moet gebeuren; het status quo bij zowel onderwijsbevoegdheden als vestigingsplaatsen; de toekomstige invulling van de associaties; de band met de accreditatie; de studieomvang van de masteropleidingen; de creatie van de 'Schools of Arts'; de noodzaak van een bijzonder decreet voor de publiekrechtelijke instellingen; en de taalregeling.

De resonantiegroep personeel is samengekomen op 28 september en 21 december 2010. De volgende vergaderingen zijn gepland op 15 februari en 1 maart 2011. De opdracht van deze resonantiegroep reikt verder dan die van de twee andere. Hij bereidt immers ook het eindrapport voor over de personeelsproblematiek. Gelet op de complexiteit van de personeelsproblematiek werd ervoor geopteerd om een aantal zaken verder in detail uit te spitten.

Er werd daarenboven beslist om een bevraging bij de instellingen op te starten waarin gevraagd wordt naar hun secundaire arbeidsvoorwaarden en naar bijkomende personeelsgegevens in de academiserende hogeschoolopleidingen. Daarom was het eindrapport niet gerealiseerd tegen de vooropgestelde deadline van 31 december 2010.

De volgende thema's worden verder onderzocht in de resonantiegroep: de RSZ-problematiek en die van pensioenen bij een verandering van werkgever; de mogelijkheid om het personeel, verbonden aan de academiserende opleidingen, onder te brengen in een integratiefonds; de problematiek van juridische (hogescholen) en feitelijke werkgever (universiteiten); de mogelijkheid tot inzapping in het universitaire kader enerzijds en het behoudstatuut anderzijds; incentives voor inzapping; benoemingen en bevorderingen in het behoudstatuut; specifieke problemen van bepaalde personeelscategorieën zoals vastbenoemde assistenten en werkleiders, sectoren uit groep 1 die les geven in de academiserende opleidingen, en verschillen tussen assistenten aan universiteiten en hogescholen.

De resonantiegroep financiering komt voor de eerste keer samen op 8 februari 2011. Gelet op de complexiteit werd er immers voor geopteerd om eerst de verschillende mogelijke problemen intern en grondig te analyseren. De bilaterale gesprekken met de vertegenwoordigers van de Vlaamse Autonome Hogescholen, de Universiteit Gent, de Universiteit Antwerpen en de Universiteit Hasselt over de bestuursstructuur, zijn opgestart.

Vervolgens overloopt de minister de verdere planning van de integratie. In februari en maart 2011 volgt de verdere bespreking en de uitwerking van teksten. In april en mei worden de decreetteksten afgewerkt, wordt overlegd met de IKW en de Inspectie van Financiën, en wordt een en ander in de begroting ingepast. In juni 2011 mikt de minister op de eerste goedkeuring door de Vlaamse Regering, gevolgd door een adviesaanvraag bij Vlor (Vlaamse Onderwijsraad), VLUHR, SERV (Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen), VVS en VRWI (Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie).

In juli of september 2011 is de tweede halfjaarlijkse rapportering aan het Vlaams Parlement aan de orde. In september of oktober 2011 starten de onderhandelingen met het VOC (Vlaams Onderhandelingscomité). In november wordt de finale redactie van de voorontwerpen ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering voorgelegd, gevolgd door adviesaanvraag bij de Raad van State. De definitieve goedkeuring door de regering is gepland voor februari 2012, waarna de procedure in het parlement kan beginnen. De minister hoopt op goedkeuring in april 2012 (zie bijlage).

1.5. Actieplan Mobiliteit

Volgende onderdeel van de rapportering is het actieplan Mobiliteit, waaraan in het najaar 2010 druk is gewerkt. Er is overleg geweest met het werkveld en input geleverd door de belangrijke actoren en organisaties. Een eerste voorstel werd eind december 2010 voorgelegd aan zijn kabinet.

Het focust op verschillende doelgroepen: studenten, onderzoekers en staf, en bevat de maatregelen voor het verhogen van zowel de uitgaande als de inkomende mobiliteit, voor het bewaken van de kwaliteit, en voor het vergroten van het evenwicht zowel qua opleiding als qua landen. Het gaat om maatregelen die door de overheid moeten uitgevoerd worden, maar ook om maatregelen op het niveau van de instellingen, de opleidingen, de docenten en de studenten.

Het actieplan voorziet in een aangepaste extra financiële ondersteuning ten bate van de minder gegoede studenten en nu nog ondervertegenwoordigde groepen, om te komen tot ten minste een proportionele deelname. Aandachtspunten zijn onder andere dataverzameling, taalregelgeving, beurzen voor studenten, structurele inbedding van mobiliteit in curricula, en stafmobiliteit.

Er wordt naar gestreefd om tegen medio april 2011 een definitief actieplan te kunnen voorleggen aan de Vlaamse Regering.

Tot slot van zijn presentatie gaat de minister nog in op de optimalisatie en de rationalisatie van het hogeronderwijsaanbod en -landschap. In januari zat hij onder meer over dit onderwerp samen met de rectoren van de universiteiten. Hij sprak met hen af dat zij tegen het najaar voorstellen formuleren.

2. Vragen en opmerkingen van de leden

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* vindt niets meer terug van de geest die vorig jaar door de Commissie ad hoc Hoger Onderwijs waarde. Zij is teleurgesteld dat het genoemde eindrapport niet klaar was op 31 december. In de plaats daarvan mag de commissie, meer dan een maand later, reageren op een mondelinge uiteenzetting van een kwartier. Is dat de minimaal halfjaarlijkse rapportering waar de motie van aanbeveling om vroeg?

Het is opvallend dat de minister het voortdurend had over de werkzaamheden van de meerderheid, terwijl de commissie ad hoc veel ruimer dacht. In feite gebeurt sindsdien alles achter het parlement om. Als al de aangekondigde ontwerpen van decreet op dezelfde manier zullen behandeld worden als deze rapportageverplichting aangepakt is, rijzen grote twijfels.

Minister *Pascal Smet* repliceert dat de motie zelf aan de Vlaamse Regering vraagt om de implementatie van de vernieuwing voor te bereiden. Het is nu eenmaal een ingewikkelde en technische materie, waaraan door alle partijen van de meerderheid wordt gewerkt. Dat is toch de normale gang van zaken?

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* had graag voorbereid aan de gedachtewisseling deelgenomen. Waarom wordt de tekst van het voortgangsrapport pas achteraf ter beschikking gesteld? Het lid beseft dat dit nog gebeurt, maar de hervorming van het hoger onderwijs is een te belangrijk onderwerp voor een dergelijke aanpak.

Mevrouw *Fientje Moerman* is niet zwaar ontgoocheld, al was het misschien leuk geweest om het rapport vooraf te krijgen. Zij hoopt dat de commissie in de toekomst met teksten wordt geïnformeerd. Het lid reserveert haar oordeel over de verdeling van het reeds bekende totaalbedrag van 225,9 miljoen euro. Op basis van wat voorligt, valt immers moeilijk in te schatten of bijvoorbeeld 4,2 miljoen euro voldoende is om het streefcijfer van 20% studenten met buitenlandse studie-ervaring te halen.

Verder is zij, in verband met de ambitie van de Vlaamse Regering om 1% van het bruto binnenlands product (bbp) aan onderzoek te besteden tegen 2020, geïnteresseerd om te vernemen welk deel van de 225,9 miljoen euro meetelt als onderzoeksgeld.

In de moties was, op twee fracties na, een vrij grote consensus over de continuering van de associaties van hogescholen en universiteiten, zij het met een gewijzigde taakstelling na de overgang van de opleidingen van academisch niveau naar die laatste. In de aanbeveling worden minimaal vier taken opgelegd. Wat onderzoek betreft, vindt mevrouw Moerman de keuze van de VLIR om de externe doorlichting van de besteding van onderzoeksgeld te beperken tot mensen die toevallig dezelfde taal spreken, geen goed idee. Afgezien van die kritiek, blijft het feit dat de onderzoekers zich verwonderen over de organisatie van de associaties. Ook in de pers verschenen berichten over moeilijkheden. Het lid vraagt daarom aan de minister welke mogelijkheden hij ziet om de situatie te ontmijnen.

Verder informeert zij naar de houding van de minister tegenover de consensus die zich bij de instellingen en in het parlement aftekent over de taalregeling. Tot slot vraagt zij naar het tijdschema voor de overgang van de masteropleiding van 1 naar 2 jaar.

Ook mevrouw *Kathleen Helsen* vindt de werkwijze niet gemakkelijk. Vervolgens gaat ze in op de methodiek die de minister schetste. Is het de bedoeling dat de werkgroepen tot conclusies komen? Of is dat de taak van de stuurgroep?

Het parlement heeft een motie van aanbeveling goedgekeurd. Stoot de minister nu al op knelpunten waardoor de aanbevelingen niet uitvoerbaar zijn? Niet alle associaties zijn even succesvol. Hebben die problemen een invloed op de hervorming? Wat zal de minister eraan doen?

De hervorming van het hoger onderwijs kan niet los gezien worden van HBO5. Het lid informeert naar de voortgang van HBO5 en wil weten hoe de minister de problemen met de Vlaamse kwalificatiestructuur zal oplossen. Tot slot vraagt ze of de hervorming van het decreet op de studentenvoorzieningen tegelijk aangepakt wordt met de hervorming van het hoger onderwijs of daar helemaal los van staat.

De heer *Ludo Sannen* begrijpt dat de minister op dit moment nog niet veel meer dan de methodiek kan toelichten. Hij is het eens met de werkwijze maar denkt dat uiteindelijk regering en parlement moeten beslissen en niet de resonantiegroepen of de stuurgroep. Als de minister inderdaad botst op nieuwe elementen die ingaan tegen de aanbevelingen van het parlement, zou het goed zijn het parlement daarvan op de hoogte te stellen. Zo kan het de voortschrijdende inzichten volgen.

Het lid is samen met de VLHORA niet zeker dat het de juiste keuze is om de hervorming van HBO5 in handen te leggen van de hogescholen. Is er daarover al overlegd met de CVO's (centra voor volwassenenonderwijs)? Ook als er andere evoluties zijn, zou het lid dat graag horen.

De 'School of Arts' vormt een autonome structuur, zij het nog wel binnen de associaties. Het lid vraagt of het de bedoeling is ooit één grote Vlaamse kunsthogeschool op te richten. Hoe zal die dan passen in de hogeronderwijsstructuur? Hoe zal de aansluiting op de andere vormen van kunstonderwijs verzekerd worden?

De inkanteling zal invloed hebben op de financiële toestand van de hogescholen. Zal de minister initiatieven nemen of laat hij het aan de hogescholen zelf over om manieren te zoeken om te overleven, bijvoorbeeld door samenwerking? Wat zal de verdere rol van de associaties zijn? Het lid wil voorts weten of er verschillende vormen van associaties mogelijk zullen zijn. Zullen ze bijvoorbeeld taken van universiteiten en hogescholen overnemen?

Mevrouw *Vera Celis* kan moeilijk concrete vragen stellen of de cijfers interpreteren als er niets gezegd wordt over de inhoud maar enkel over de methodiek. Ze hoopt daar later op te kunnen terugkomen. De werkwijze is zinvol en grondig, maar levert allicht tegenstrijdige meningen op. Zal de minister desondanks de planning kunnen aanhouden? Ook dit lid mist in de nota bepalingen over HBO5, ze verwacht dat de minister binnen een aanvaardbare termijn overlegt met die sector.

De heer *Boudewijn Bouckaert*, voorzitter, heeft geen opmerkingen bij de methodiek, maar wel bij de voortgang. De minister zal belangrijke voorontwerpen van decreet al indienen in mei, maar nog steeds is er niets inhoudelijks bekend. Hij vreest dat het parlement in mei zich zal moeten beperken tot het beoordelen van een tekst waaraan niets meer kan veranderd worden.

Voor de heer Bouckaert is de rol van de associaties uitgespeeld en worden ze best afgeschaft. De associaties, bedoeld om schaalvoordelen te creëren en de inkanteling voor te bereiden, hebben als neveneffect een scherpe asymmetrie. Het ware beter geweest te werken met federaties zoals ook de heer André Oosterlinck, voorzitter van de Associatie K.U.Leuven (Katholieke Universiteit Leuven), terecht opmerkt. De spreker vraagt de minister toe te lichten hoe hij de toekomst van de associaties ziet.

Het lid pleit voor een structuur die de universiteiten aanzet om hun middelen goed te gebruiken. Ze moeten bereid zijn resultaatsverbintenissen af te sluiten waaraan een bonus-malusregeling gekoppeld is. Pas dan zullen ze geneigd zijn samen te werken. Dergelijke regeling vergt een objectief beoordelingssysteem, hoewel de Shanghai Ranking daarvoor allicht niet kan dienen.

De heer *Bart Caron* heeft ook problemen met de manier waarop de associatiebeweging tot nog toe verliep. Het rapport-Reneman is tekenend. De verstikkende verzuiling is oorzaak van heel wat inefficiënties en verspilling van middelen, zowel voor onderwijs als voor wetenschappelijk onderzoek. Het lid roept op om deze hervorming aan te grijpen om de platgetreden paden te verlaten en zich niet langer te laten beknotten door de muren van de zuilen. Hij pleit ervoor om efficiëntie en klantgerichtheid ten opzichte van de studenten, de onderzoekers en de samenleving, de leidraden te laten zijn voor een regionale organisatie. De grenzen tussen privaatrechtelijke en publiekrechtelijke initiatieven vervagen, zowel op financieel als op filosofisch en ideologisch vlak. Het lid pleit ervoor om de concurrentie tussen hogescholen en universiteiten en de geografische en ideologische terreinstrijd op een verstandige manier te stoppen zodat de kwaliteit en de efficiëntie de gezamenlijke doelen worden.

3. Antwoorden van de minister

Wat de evolutie van de onderzoeksmiddelen betreft, beperkt minister *Pascal Smet* zich ertoe te zeggen dat de Vlaamse Regering onderzoek heel belangrijk vindt en het parcours zal herbekijken zodat de doelstelling gehaald wordt.

Een minister wordt geacht de beslissingen voorbereid door het parlement en genomen door de regering, uit te voeren. Het parlement heeft in een motie gezegd dat de associaties moeten blijven maar wel een nieuwe inhoud krijgen. Bij haar beslissing van juli 2010 heeft de regering zich volledig op de lijn van het parlement gezet. De concrete uitwerking daarvan wordt nu nader bekeken, onder meer met de associaties zelf. Het rapport-Reneman heeft het trouwens amper over de associaties, het wijdt er één paragraaf aan. De minister heeft niet de gewoonte om zonder wijziging in de omstandigheden een gestreden oorlog over te doen.

Op vraag van het Vlaams Parlement werkt de minister aan een taalregeling die algemeen gesteund wordt door de universiteiten. De minister verwijst naar een debat over de vereniging van de universiteit, waar de heer Siegfried Bracke de Vlaamse Regering aanmoedigde snel werk te maken van de regeling.

De verlenging van de studieduur, met de overgang van eenjarige naar tweejarige masteropleidingen, mag niet overhaast worden. Allicht zal de minister in Onderwijsdecreet XXI voorstellen om de overgangsperiode met een jaar te verlengen. Er zijn immers nog heel wat knelpunten, onder meer de integratie van de lerarenopleiding, de buitenlandse studieveraring, de flexibiliteit. Die worden momenteel besproken met de sector.

De stuurgroep en de resonantiegroepen stellen teksten op. Hoe groter de eensgezindheid, hoe groter de kans dat de Vlaamse Regering die zal volgen. Maar uiteindelijk zal de Vlaamse Regering de knopen doorhakken. Het Vlaams Parlement heeft natuurlijk het laatste woord.

De minister is vooralsnog niet op problemen gestuit die de uitvoering van de aanbevelingen van het parlement onmogelijk maken. Natuurlijk zijn er wel knelpunten. De aanbeveling van het parlement over HBO5, afgezwakt overgenomen door de Vlaamse Regering, heeft wel commotie teweeggebracht. De minister zal de gemoederen bedaren met een nieuwe timing en een duidelijke afbakening van de verantwoordelijkheden tussen CVO's en hogescholen.

De minister is wel verheugd te kunnen melden dat hij en minister Muylers met de SERV en de onderwijssector een vergelijk bereikt hebben over de Vlaamse kwalificatiestructuur zodat nu duidelijk is wie de arbeidsmarktprofielen opstelt en hoe dat zal gebeuren. Voorts is het ontwerp van decreet op de studentenvoorziening bijna klaar, alleen moet er nog een aspect van de integratie uitgeklaard worden. Dat zal in de komende weken gebeuren.

De hogescholen mogen voorstellen doen over hun toekomst. De minister is bereid creatieve oplossingen in overweging te nemen. De timing is inderdaad heel strak, maar op dit moment zit de hervorming nog op schema.

De bestaande internationale classificatiemethodes zijn relatief. Het Europese hogere onderwijs heeft een objectief beoordelingssysteem van universiteiten en hogescholen nodig. Op 10 juni 2011 zal de Europese Unie de resultaten van een haalbaarheidsstudie daarover bekendmaken.

De heer *Boudewijn Bouckaert*, voorzitter, herhaalt dat een beoordelingssysteem kan worden gebruikt om de resultaten van de universiteiten te beoordelen en hen op basis daarvan al dan niet te belonen. Zo kan het beleid het rationele gebruik van de middelen stimuleren. Daarbij mogen ideologische en geografische grenzen geen hinderpalen zijn. De minister wil de gestreden oorlog niet opnieuw voeren, wil hij daarmee zeggen dat de associaties dezelfde blijven?

Minister *Pascal Smet* gaat daarvan uit.

Boudewijn BOUCKAERT,
voorzitter

Fientje MOERMAN,
verslaggever

BIJLAGE:

Verdere planning hervorming hoger onderwijs

Verdere planning

September – oktober 2010	Start werkzaamheden stuurgroep, interne werkgroepen, voorbereiden werkteksten
December 2010	start resonantiegroepen organisatie en personeel
Januari 2011	verdere uitwerking werkteksten
Februari 2011	• start resonantiegroep financiering • eerste halfjaarlijkse rapportering in Vlaams Parlement
Februari-maart 2011	besprekingen en verder uitwerken teksten
April-mei 2011	finaliseren decretale teksten + IKW + IF + begroting
Juni 2011	• laatste aanpassingen – IKW – <u>eerste goedkeuring VR</u> • adviesaanvraag VLOR, VLUHR, SERV, VVS, VRWI
Juli of september 2011	tweede halfjaarlijkse rapportering in Vlaams Parlement
September- oktober 2011	• start onderhandelingen VOC • aanpassen decretale teksten
November 2011	• finaliseren decretale teksten + IKW + tweede goedkeuring VR • adviesaanvraag Raad van State
Januari – februari 2012	derde halfjaarlijkse rapportering in Vlaams Parlement finaliseren teksten + IKW
Februari 2012	definitieve goedkeuring VR
Maart 2012	voorbereiden amendementen
April 2012	goedkeuring Vlaams Parlement

Dit schema geeft de verdere planning weer tot aan de goedkeuring van decreten.